

Bryssel 23.10.2018
COM(2018) 491 final

KOMISSION KERTOMUS

VUOSIKERTOMUS 2017 EUROOPAN KOMISSION JA KANSALLISTEN PARLAMENTTIEN SUHTEISTA

VUOSIKERTOMUS 2017

EUROOPAN KOMISSION JA KANSALLISTEN PARLAMENTTIEN SUHTEISTA

1. JOHDANTO

Kansallisten parlamenttien ja Euroopan komission suhteet ovat vuonna 2017 olleet entiseen tapaa tiiviitä ja hedelmällisiä sekä komission ja kansallisten parlamenttien jäsenten vierailujen ja tapaamisten että toissijaisuusperiaatteen valvontamekanismia ja 'poliittista vuoropuhelua' koskevien lausuntojen määrän osalta.

Kansalliset parlamentit ovat osallistuneet aktiivisesti komission valkoisella kirjallaan maaliskuussa 2017 ja sitä seuranneilla viidellä pohdinta-asiakirjalla käynnistämään keskusteluun Euroopan tulevaisuudesta, josta komissio sai vuoden 2017 loppuun mennessä yhteensä 23 lausuntoa. Kansalliset parlamentit antoivat eniten lausuntoja asioista, jotka koskevat energiaunionia, tieliikenneliikkuvuutta ja julkisia palveluja. Myös turvallisuus-, maahanmuutto- ja turvapaikka-asiat olivat edelleen tärkeällä sijalla parlamenttien keskusteluissa ja lausunnoissa, mutta yhtä tärkeitä olivat sisämarkkinat ja sosiaaliasiat. Brexitiä koski yksi Visegrad-valtioiden yhteinen lausunto ja 16 Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin ylähuoneen lausuntoa.

Puheenjohtaja Juncker korosti unionin tilasta syyskuussa 2017 pitämässään puheessa kansallisten parlamenttien merkittävää roolia, joka sisältyy jo komission painopisteeseen nro 10 'Demokraattisen muutoksen unioni', kun hän viittasi parlamenttien rooliin Euroopan tulevaisuutta koskevan työn tehostamisessa ja ilmoitti pitävänsä ne – samoin kuin alueparlamentit – jo alusta alkaen ajan tasalla kauppasopimuksia koskevista neuvotteluista. Myös lainsäädäntövaltaa käyttävät alueelliset parlamentit pysyvät mukana toissijaisuusperiaatteen valvonnassa ja niiden kannalta merkityksellisiä poliittisia ja institutionaalisia aiheita koskevissa keskusteluissa.

Ehdotukset kansallisten parlamenttien ja alueellisten ja paikallisten viranomaisten ottamiseksi paremmin mukaan unionin lainsäädännön valmisteluun ja täytäntöönpanoon oli myös yksi sen työryhmän tärkeimmistä tavoitteista, joka tarkastelee toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden toteutumista ja pohtii, miten "tehdään vähemmän mutta tehokkaammin", jonka puheenjohtaja Juncker perusti marraskuussa 2017 ja joka esitti komission ensimmäisen varapuheenjohtajan johtamana raporttinsa 10. heinäkuuta 2018¹.

Raportissa keskitytään vuonna 2006 käynnistettyyn komission poliittiseen vuoropuheluun kansallisten parlamenttien kanssa. Toissijaisuusperiaatteen valvontamekanismi antaa kansallisille parlamenteille oikeuden arvioida, noudatetaanko säädösehdotuksissa toissijaisuusperiaatetta niillä aloilla, jotka eivät kuulu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Mekanismia käsitellään vuoden 2017 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta koskevassa vuosikertomuksessa². Kertomus julkaistaan samaan aikaan tämän kertomuksen kanssa ja täydentää sitä.

2. POLIITTINEN VUOROPUHELU KANSALLISTEN PARLAMENTTIEN KANSSA

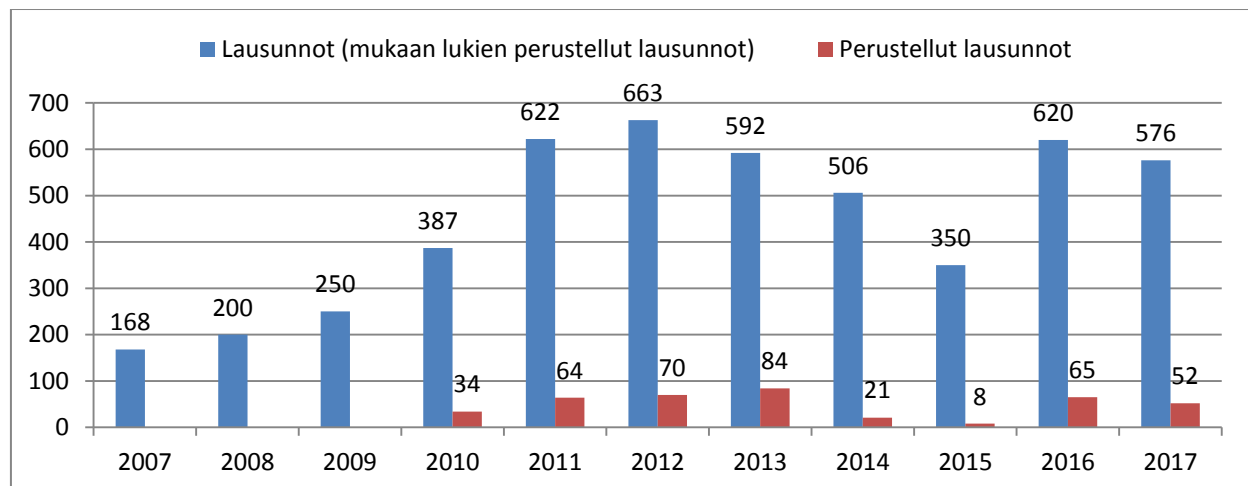
a. Yleisiä huomioita kirjallisista lausunnoista

Vuonna 2017 kansalliset parlamentit esittivät komissiolle 576 lausuntoa (mukaan lukien 52 perusteltua lausuntoa). Tämä merkitsee lievää 7 prosentin laskua verrattuna vuoteen 2016, jolloin kansalliset parlamentit antoivat 620 lausuntoa. Vuonna 2017 annettujen perusteltujen

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-doing-less-more-efficiently_1.pdf

² COM(2018) 490.

lausuntojen määrä (52) oli 20 % alhaisempi kuin vuonna 2016 (65 perusteltua lausuntoa), mutta niiden osuus pysyi samankaltaisena (9–10,5 % lausuntojen kokonaismäärästä).

b. Osallistuminen ja aihealat

Aiempien vuosien tapaan komissiolle annettujen lausuntojen lukumäärä jakautui epätasaisesti kansallisten parlamenttien kesken. Kymmenen aktiivisinta kamaria antoi lähes 74 prosenttia kaikista lausunnoista (424 lausuntoa), mikä on hyvin lähellä edellisten vuosien lukuja (2016: 73 %, 2015: 70 %).

Vuonna 2017 eniten lausuntoja antanut kamari oli Portugalin *Assembleia da República*. Sen 64 lausuntoa muodostivat noin 11 prosenttia kaikista annetuista lausunnoista. Muut kansalliset parlamentit tai kamarit, jotka olivat antaneet eniten lausuntoja vuonna 2016, olivat aktiivisimpia myös vuonna 2017: Italian *Senato della Repubblica* (56 lausuntoa); Tšekin *Senát* (53 lausuntoa), Italian *Camera dei Deputati* (45 lausuntoa), Saksan *Bundesrat* (43 lausuntoa), Romanian *Camera Deputaţilor* (41 lausuntoa), Espanjan *Cortes Generales* (38 lausuntoa)³, Romanian *Senat* (33 lausuntoa), Ranskan *Sénat* (29 lausuntoa) ja Yhdistyneen kuningaskunnan *House of Lords* (22 lausuntoa). Ks. tarkempia tietoja liitteestä 1.

c. Poliittista vuoropuhelua koskevien lausuntojen keskeisiä aiheita

Seuraavat lainsäädäntöpaketit samoin kuin Euroopan tulevaisuutta koskevaa valkoista kirjaa seuranneet pohdinta-asiakirjat kuuluivat asioihin, jotka herättivät eniten kansallisten parlamenttien huomiota (ks. tarkempia tietoja liitteestä 2):

- Valkoinen kirja Euroopan tulevaisuudesta ja pohdinta-asiakirjat⁴ – 23 lausuntoa;
- Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -paketti⁵ – 62 lausuntoa paketin eri seikoista;
- Palvelupaketti⁶ – 22 lausuntoa; sekä
- Eurooppa liikkeellä -liikkuvuuspaketti⁷ – 21 lausuntoa.

- *Valkoinen kirja Euroopan tulevaisuudesta ja pohdinta-asiakirjat*

Komissio hyväksyi 1. maaliskuuta 2017 Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valkoisen kirjan⁸, jossa esiteltiin viisi skenaariota siitä, miten 27-jäseninen Euroopan unioni voisi kehittyä vuoteen

³ Lasketaan 38 yhteiseksi lausunnoksi molemmilta kamareilta.

⁴ COM(2017) 2025 final, 1.3.2017 ja COM(2017) 206, 26.4.2017; COM(2017) 240, 10.5.2017; COM(2017) 291, 31.5.2017; COM(2017) 315, 7.6.2017; COM(2017) 358, 28.6.2017.

⁵ COM(2016) 759, 761, 763, 765 ja 767 sekä COM(2016) 861, 862, 863 ja 864, 30.11.2016.

⁶ COM(2016) 821, 822, 823 ja 824, 10.1.2017.

⁷ COM(2016) 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281 ja 282, 31.5.2017.

⁸ COM(2017) 2025.

2025 mennessä, ja joka pyrki käynnistämään prosessin tavoitteena pohtia, keskustella ja tehdä päätöksiä unionin tulevaisuudesta. Valkoista kirjaa täydennettiin viidellä erityiskysymyksiin keskittyvällä pohdinta-asiakirjalla:

- Pohdinta-asiakirja Euroopan sosiaalisesta ulottuvuudesta⁹, hyväksytty 26.4.2017, esittelee vaihtoehtoja siitä, kuinka Euroopan sosiaalista ulottuvuutta voitaisiin kehittää tulevaisuudessa;
- Pohdinta-asiakirja globalisaation hallinnasta¹⁰, hyväksytty 10.5.2017, pohtii sitä, miten Euroopan unioni voi parhaiten hallita globalisaatiota ja vastata sen tarjoamiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin;
- Pohdinta-asiakirja talous- ja rahaliiton syventämisestä¹¹, hyväksytty 31.5.2017, pyrkii edistämään keskustelua talous- ja rahaliitosta sekä sen tulevasta rakenteesta;
- Pohdinta-asiakirja Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta¹², hyväksytty 7.6.2018, esittelee Euroopan puolustuksen mahdollisia tulevaisuuden skenaarioita; ja
- Pohdinta-asiakirja EU:n rahoituksen tulevaisuudesta¹³, hyväksytty 28.6.2018, esittelee mahdollisuuksia ja uudistusvaihtoehtoja, tilaisuuksien kartoittamista, riskejä ja kompromisseja EU:n talousarvion tulevaisuutta silmällä pitäen.

Vuonna 2017 kahdeksan kansallista parlamenttia¹⁴ antoi yhteensä 23 lausuntoa valkoisesta kirjasta ja/tai pohdinta-asiakirjoista.

Viisi lausuntoa¹⁵ käsitteli valkoista kirjaa itseään. Niissä korostettiin tarvetta saada unionin politiikalle laajempaa tukea kansalaisilta, samoin tarvetta säilyttää Euroopan unionin yhtenäisyys ja hylätä eri tahdissa etenevä Eurooppa. Jotkut esittivät ajatuksia siitä, kuinka kansalliset parlamentit voisi ottaa paremmin mukaan unionin politiikkojen valmisteluun ja toteutukseen sekä toissijaisuusperiaatteen valvontaan. Vastauksissaan komissio selitti, että valkoisen kirjan tavoitteena olikin käynnistää laaja-alainen keskustelu kansalaisten kanssa Euroopan unionin tuomiseksi lähemmäs kansalaisia, ja viittasi Euroopan tulevaisuudesta käytävien keskustelujen järjestämiseen sekä kansallisten parlamenttien rooliin tässä suhteessa. Se selitti myös, kuten valkoisessa kirjassakin on mainittu, että kaikkien valkoisessa kirjassa esiteltyjen skenaarioiden lähtökohtana on se, että kaikki 27 jäsenvaltiota etenevät yhdessä unionina ja että – koska nykyiset sopimukset mahdollistavat jo hyvin monenlaisia yhteistyömuotoja jäsenvaltioryhmien välillä – tällaista mahdollisuutta ei tulisi esittää tai käsittää asiana, joka heikentää unionin yhtenäisyyttä.

Euroopan sosiaalista ulottuvuutta käsittelevästä pohdinta-asiakirjasta esitettiin kaksi lausuntoa¹⁶, joista toinen korosti unionin sosiaalisen ulottuvuuden merkitystä ja roolia, joka sillä tulisi olla vahvistettaessa unionin kilpailukykyä, kun taas toinen esitti kysymyksiä valkoisessa kirjassa esiteltyjen skenaarioiden valinnasta. Vastauksissaan komissio painotti, että sosiaalinen Eurooppa ja sosiaaliset investoinnit ovat merkittävällä sijalla sen asialistalla, ja selitti, että valkoisessa kirjassa esiteltyjä mahdollisia skenaarioita ei ollut tarkoitettu rajoittamaan keskustelua vaan yksinkertaisesti havainnollistamaan mahdollisuuksia.

⁹ COM(2017) 206.

¹⁰ COM(2017) 240.

¹¹ COM(2017) 291.

¹² COM(2017) 315.

¹³ COM(2017) 358.

¹⁴ Itävallan Bundesrat, Tšekin Poslanecká sněmovna, Tšekin Senát, Kroatian Hrvatski Sabor, Italian Senato Della Repubblica, Romanian Camera Deputaţilor, Romanian Senat, Ruotsin Riksdag.

¹⁵ Itävallan Bundesrat, Tšekin Senát, Kroatian Hrvatski Sabor, Romanian Camera Deputaţilor, Ruotsin Riksdag

¹⁶ Tšekin Senát, Romanian Camera Deputaţilor.

Kolmessa globalisaation hallintaa käsittelevää pohdinta-asiakirjaa koskevassa lausunnossa¹⁷ nostettiin erityisesti esiin kauppasopimusten merkitys työpaikkojen ja kasvun edistämiseksi Euroopan unionissa, kyberturvallisuus ja innovaatiota kannustavan liiketoimintaympäristön luominen sekä rakenne- ja investointirahastojen rooli globalisaation kielteisten puolien käsittelyssä. Komissio vastasi näihin kysymyksiin ja piti myönteisenä sitä, että kansalliset parlamentit arvostivat unionin tasolla tehtyjä ponnistuksia käsitellä globalisaation tarjoamia mahdollisuuksia ja haasteita ja muokata globalisaatiota Euroopan kansalaisten eduksi.

Kaikki viisi talous- ja rahaliiton syventämistä käsittelevää pohdinta-asiakirjaa koskevaa lausuntoa¹⁸ tulivat jäsenvaltioilta, jotka eivät tällä hetkellä kuulu euroalueeseen. Ne mainitsivat pohdinta-asiakirjassa kuvattujen toimenpiteiden ajoituksen, vaaran, että euroalueen talousarvio luo kuilun jäsenvaltioiden välille, ja tarpeen varmistaa sisämarkkinoiden häiriötön toiminta, kansallisten parlamenttien osallistumisen sekä erilaisia teknisiä seikkoja. Vastauksissaan komissio selvitti ennen kaikkea suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista kahdessa vaiheessa, joista ensimmäinen päättyy vuonna 2019 ja toinen vuonna 2025, korosti sitoutumistaan Euroopan unionin yhtenäisyyteen ja viittasi ehdotukseensa tarjota niille jäsenvaltioille, jotka eivät vielä ole ottaneet euroa käyttöön, tarvittavaa teknistä ja taloudellista apua, jotta ne voisivat liittyä euroalueeseen ja saada täten kaiken edun unionin jäsenyydestä.

Euroopan puolustuksen tulevaisuutta käsittelevästä pohdinta-asiakirjasta esitettiin neljä lausuntoa¹⁹. Niissä korostettiin sitä, että Euroopan unioni ja Nato täydentävät toisiaan, ja ilmaistiin huolestuneisuutta pääsystä Euroopan puolustusrahastoon ja sen rahoituksesta. Vastauksissaan komissio myönsi, että tulee välttää päällekkäistä toimintaa Naton kanssa, ja selitti, että Euroopan puolustusrahaston nimissä kehitettävät ohjelmat ja työkalut ovat kattavia ja avoimia kaikkien jäsenvaltioiden edustajille, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset, eivätkä vaikuta kielteisesti olemassa oleviin ohjelmiin.

EU:n rahoituksen tulevaisuutta käsittelevää pohdinta-asiakirjaa koskevat neljä lausuntoa²⁰ sisälsivät yksityiskohtaisia näkemyksiä tai ehdotuksia, jotka koskivat monia tulevan monivuotisen rahoituskehiksen näkökohtia, kuten menot, tulot, yleinen suuntaus ja määrät, samoin kuin kansallisten parlamenttien monivuotisen rahoituskehiksen kestoja koskevia preferenssejä. Jotkin kansalliset parlamentit nostivat esiin myös sen, että Euroopan ja kansalliset talousarviot täydentävät toisiaan kaikkien Euroopan kansalaisten kannalta olennaisten tulosten saavuttamiseksi. Komissio piti näitä esityksiä tervetulleena apuna seuraavan monivuotisen rahoituskehiksen toukokuun 2018 ehdotustensa valmisteluun.

- *Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -paketti*

Energiaunionistrategiassa esittämänsä ilmoituksen mukaisesti komissio esitteli 30. marraskuuta 2016 Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -paketin, joka sisältää tiedonannon²¹ ja kahdeksan lainsäädäntöehdotusta²², joista neljä liittyy sähkönjakeluun. Komission ehdottamilla

¹⁷ Tšekin *Poslanecká sněmovna*, Romanian *Camera Deputaţilor*, Ruotsin *Riksdag*.

¹⁸ Tšekin *Poslanecká sněmovna*, Tšekin *Senát*, Romanian *Camera Deputaţilor*, Romanian *Senat*, Ruotsin *Riksdag*.

¹⁹ Tšekin *Senát*, Italian *Senato Della Repubblica*, Romanian *Camera Deputaţilor*, Ruotsin *Riksdag*.

²⁰ Tšekin *Senát*, Romanian *Camera Deputaţilor*, Romanian *Senat*, Ruotsin *Riksdag*.

²¹ Tiedonanto ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” {COM(2016) 860 final}.

²² Ehdotus asetukseksi energiaunionin hallinnosta {COM(2016) 759 final}; ehdotus energiatehokkuudesta annetun direktiivin muuttamisesta {COM(2016) 761 final}; ehdotus rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin muuttamisesta {COM(2016) 765 final}; ehdotus uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin laatumiseksi uudelleen {COM(2016) 767 final}; ehdotus sähkön sisämarkkinoita koskevan direktiivin laatumiseksi uudelleen {COM(2016) 861 final}; ehdotus riskeihin varautumisesta sähköalalla ja toimitusvarmuusdirektiivin kumoamisesta {COM(2016) 862 final}; ehdotus Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamista koskevan asetuksen laatumiseksi uudelleen

toimenpiteillä pyritään nopeuttamaan, muuttamaan ja vahvistamaan EU:n talouden siirtymistä puhtaan energian käyttöön ja luomaan samalla työpaikkoja ja kasvua uusilla talouden aloilla sekä uusien liiketoimintamallien yhteydessä. Paketin ehdotukset kattavat sellaisia kysymyksiä kuin energiatehokkuus, uusiutuva energia, sähkömarkkinoiden uusi rakenne, sähkön toimitusvarmuus ja energiaunionin hallintosäännöt. Lisäksi komissio esitti ekosuunnittelun tulevaisuuteen liittyviä uusia ideoita sekä verkotettua ja automatisoitua liikkuvuutta koskevan strategian.

Vuonna 2017 kansalliset parlamentit antoivat yhteensä 62 lausuntoa²³, mukaan lukien 19 perusteltua lausuntoa²⁴, paketin yksittäisistä asiakirjoista. Lausunnot käsittelivät hyvin erityyppisiä aiheita ja suurin osa niistä tuki paketin ehdotuksia. Lukuun ottamatta toissijaisuusperiaatetta koskevaa huolta, joka koski etenkin sähkön sisämarkkinoihin liittyvää ehdotusta, parlamenttien kamarien lausunnoissa korostuivat tarve varmistaa oikeudenmukainen taakanjako jäsenvaltioiden välillä unionin uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi, uusiutuvia energialähteitä koskevan ehdotuksen väitetty vaikutus jäsenvaltioiden vapauteen valita omat energialähteensä ja kansallinen osallistuminen EU:n yhteisen tavoitteen saavuttamiseen. Muut seikat, joihin kamarit kiinnittivät huomiota, olivat energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle annetut valtuudet, ehdotettu uusi päätöksentekoprosessi viraston sääntelyneuvostossa ja sähkön sisämarkkinoiden alueellisten käyttökeskusten perustaminen. Tietyt kamarit esittivät huolensa myös rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin muutosehdotuksessa esitetyistä omistajia ja vuokralaisia koskevista velvollisuuksista.

Vastauksissaan komissio vastasi kansallisten parlamenttien erilaisiin väitteisiin ja kumosi väitteen, jonka mukaan paketin ehdotukset voisivat heikentää jäsenvaltioiden oikeuksia päättää omista energialähteistään. Energiatehokkuutta koskevan ehdotuksen osalta komissio vahvisti, että ehdotuksen tarkoituksena on taata jäsenvaltioille riittävästi joustavuutta, jotta ne voisivat toteuttaa toimia uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseksi alalla. Alueellisten käyttökeskusten osalta komissio totesi, että oli tarpeen luoda alueellisia yksiköitä, jotka toimivat koko alueen hyväksi, niin että voidaan välttää tehottomien ratkaisujen käyttöönotto alueellisesti siitä syystä, että siirtoverkonhaltijat eivät ole päässeet sopimukseen.

- *Palvelupaketti*

Komissio esitteli 10. tammikuuta 2017 osana sisämarkkinastrategian etenemissuunnitelmaa palvelupakettiehdotuksensa, jolla pyritään vapauttamaan koko sisämarkkinoiden potentiaali. Palvelupakettiin kuuluu tiedonanto ammattipalvelujen sääntelyn uudistamista koskevista suosituksista²⁵ sekä neljä lainsäädäntäaloitetta: ehdotus asetukseksi sähköisen eurooppalaisen palvelukortin käyttöönotosta, ehdotus direktiiviksi sähköistä eurooppalaista palvelukorttia koskevasta lainsäädäntö- ja toimintakehyksestä, ehdotus direktiiviksi uuden ammatteja koskevan sääntelyn hyväksymistä edeltävästä suhteellisuusarvioinnista ja ehdotus direktiiviksi

{COM(2016) 863 final}; ja ehdotus sähkön sisämarkkinoita koskevan asetuksen laatimiseksi uudelleen {COM(2016) 864 final};

²³ Lausuntoja esittivät Itävallan *Bundesrat* (4 lausuntoa), Tšekin *Senát* (3 lausuntoa), Tšekin *Poslanecká sněmovna* (5 lausuntoa), Ranskan *Sénat* (4 lausuntoa), Saksan *Bundesrat* (4 lausuntoa), Saksan *Bundestag* (2 lausuntoa), Espanjan *Congreso de los Diputados/Senato* (4 lausuntoa), Tanskan *Folketing* (1 lausunto), Alankomaiden *Eerste Kamer* (1 lausunto), Alankomaiden *Tweede Kamer* (1 lausunto), Italian *Senato Della Repubblica* (3 lausuntoa), Italian *Camera Dei Deputati* (7 lausuntoa), Unkarin *Országgyűlés* (2 lausuntoa), Puolan *Senat* (3 lausuntoa), Puolan *Sejm* (2 lausuntoa), Portugalin *Assembleia da República* (5 lausuntoa), Romanian *Senat* (4 lausuntoa), Romanian *Camera Deputaţilor* (4 lausuntoa), Slovakian *Národná rada* (3 lausuntoa) ja Ruotsin *Riksdag* (1 lausunto).

²⁴ Ks. tietoja pakettia koskevista perustelluista lausunnoista vuoden 2017 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta koskevasta vuosikertomuksesta, COM(2018) 490, 3.1 kohta.

²⁵ COM(2016) 820, 10.1.2017.

luonnosvaiheessa olevasta jäsenvaltioiden palvelulainsäädännöstä ilmoittamisen parantamiseksi²⁶. Sähköistä korttia koskevien ehdotusten tavoitteena on muuttaa hallinnollisten muodollisuuksien noudattaminen palvelujen tarjoajien kannalta helpommaksi, kun taas ilmoitusmenettelyn uudistamista ja suhteellisuuden analysointia koskevat ehdotukset pyrkivät varmistamaan, että jäsenvaltioiden käyttöön ottamat uudet toimenpiteet ovat sopusoinnussa EU:n lainsäädännön kanssa ja ottavat huomioon muiden jäsenvaltioiden kokemukset ja parhaat käytännöt. Kaikilla ehdotuksilla pyritään varmistamaan, että EU:n voimassa olevia palveluja koskevia sääntöjä sovelletaan paremmin, koska on osoitettu, että niiden täysimääräinen soveltaminen edistäisi EU:n taloutta merkittävällä tavalla.

Vuonna 2017 kansalliset parlamentit antoivat yhteensä 22 lausuntoa joko paketista kokonaisuudessaan tai joistakin siihen kuuluvista ehdotuksista. Niihin kuului 14 perusteltua lausuntoa²⁷. Viime mainittuja lukuun ottamatta suurin osa kansallisista parlamenteista yhtyi komission kantaan, jonka mukaan palvelujen tarjoamisen vapautta tulee entisestään helpottaa, byrokratiaa vähentää ja Euroopan yhteismarkkinoita syventää edelleen. Huolta ilmaistiin siitä, että pyrkimys edistää taloudellista toimintaa ei oikeuta poistamaan ammattilaisten vapaalta liikkuvuudelta ja yhtiöiden sijoittautumiselta kaikkia lainsäädännöllisiä esteitä, koska nämä toimenpiteet vaarantaisivat tiettyjen ammattien ja toimialojen olemassaolon niiden erityisluonteen vuoksi.

Vastauksissaan komissio selitti, että lähes 50 miljoonaa henkeä – 22 % Euroopan työvoimasta – toimii ammateissa, joissa työskentely edellyttää erityistä ammattipätevyyttä tai joissa ammattinimikkeen käyttö on suojattu, esimerkkeinä proviisori tai arkkitehti. Sääntely on monien ammattien kohdalla usein oikeutettua. Esimerkkeinä voidaan mainita kansanterveyteen ja turvallisuuteen liittyvät ammatit. Tarpeettoman raskaat ja vanhentuneet säännöt voivat kuitenkin luoda työntekijöiden ja tällaisiin työpaikkoihin pätevien hakijoiden liikkuvuudelle esteitä, myös kuluttajien tappioksi.

- *Eurooppa liikkeellä -liikkuvuuspaketti*

Toukokuun 31. päivänä 2017 komissio esitteli tieliikennettä koskevan liikkuvuuspaketin, joka sisältää kahdeksan lainsäädäntöehdotusta²⁸ päämääränä parantaa alan kilpailuolosuhteita, kuljettajien työolosuhteita ja liikenneturvallisuutta, vähentää tieliikenteen päästöjä ja muita kielteisiä ulkoisvaikutuksia, yksinkertaistaa ja selventää olemassa olevia sääntöjä, tehostaa täytäntöönpanoa ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Vuonna 2017 kansalliset parlamentit antoivat yhteensä 21 lausuntoa²⁹, mukaan lukien kaksi perusteltua lausuntoa³⁰, joko paketista kokonaisuudessaan tai joistakin siihen kuuluvista ehdotuksista. Suurin osa kansallisista parlamenteista tuki paketin tavoitteita, mutta jotkut ilmaisivat huolensa kuljettajien sosiaalilainsäädäntöä koskevan osan suhteen ja toiset kabotaasin

²⁶ Vastaavasti COM(2016) 824, COM(2016) 823, COM(2016) 822 ja COM(2016) 821, 10.1.2017.

²⁷ Ks. lisätietoja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta koskevan vuosikertomuksen kohdasta 3.2.

²⁸ Ehdotukset käsittelivät tiemaksuja (direktiiviehdotus, COM (2017) 275 final), ajoneuvojen verotusta (direktiiviehdotus, COM (2017) 276 final), kuljettajia koskevaa sosiaalilainsäädäntöä (asetusehdotus, COM (2017) 277 final), kuljettajien lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon (direktiiviehdotus, COM (2017) 278 final), CO₂-päästöjen seurantaa ja raportointia (asetusehdotus, COM (2017) 279 final), sähköisten tiemaksujärjestelmien yhteentoimivuutta (direktiiviehdotus, COM (2017) 280 final), maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä (asetusehdotus, COM (2017) 281 final) ja vuokrattujen tavarankuljetusajoneuvojen käytön puitteita (direktiiviehdotus, COM (2017) 282 final).

²⁹ Lausuntoja esittivät Itävallan *Bundesrat* (2 lausuntoa), Tšekin *Senát* (2 lausuntoa), Tšekin *Poslanecká sněmovna* (1 lausunto), Ranskan *Sénat* (1 lausunto), Alankomaiden *Tweede Kamer* (1 lausunto), Italian *Senato Della Repubblica* (1 lausunto), Unkarin *Országgyűlés* (1 lausunto), Puolan *Senat* (3 lausuntoa), Portugalin *Assembleia da República* (2 lausuntoa), Romanian *Senat* (7 lausuntoa).

³⁰ Itävallan *Bundesrat* asiakirjasta COM (2017) 275 ja Puolan *Senat* asiakirjasta COM (2017) 278.

vapauttamisesta. Huolestuneita oltiin myös jäsenvaltioiden tiemaksuja koskevan itsemääräämisen ja harkintaoikeuden vähentämisestä.

Vastauksissaan esitettyihin huolenaiheisiin komissio painotti paketin johdonmukaisuutta ja korosti erityisesti riittävän sosiaalisen säännösten merkitystä (etenkin lepo-olosuhteiden osalta) liikenneturvallisuuden kannalta ja tasapainoisen lähestymistavan olennaisuutta puolustettaessa kuljettajien oikeutta asianmukaiseen palkkaan ja toisaalta tarvetta taata sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Se selitti myös, että kabotaasin osalta ehdotukset eivät pyri avaamaan markkinoita eivätkä myöskään sulkemaan niitä verrattuna nykytilaan vaan pikemminkin helpottamaan täytäntöönpanoa ja että ne eivät rajoita jäsenvaltioiden verotusta koskevaa liikkumavaraa.

d. Yhteiset oma-aloitteiset lausunnot

Vuonna 2017 komissio sai kansallisilta parlamenteilta neljä yhteistä oma-aloitteista lausuntoa, jotka käsittelivät pääasiassa Euroopan unionin keskeisiä institutionaalisia asioita.

26 parlamentin/kamarin allekirjoittamassa oma-aloitteisessa lausunnossa **poliittisen päätöksenteon avoimuudesta EU:ssa**³¹ (seurasi Alankomaiden *Tweede Kamerin* esitystä COSACin täysistunnossa) vedottiin erityisesti siihen, että neuvoston lainsäädäntöä koskevat asiakirjat tulisi julkistaa viipymättä, että neuvoston tulisi ottaa käyttöön erityiset säännöt raportoidessaan lainsäädäntötyöskentelystä ja että Eurooppa-neuvoston tai neuvoston epämuodolliset kokoukset (esimerkiksi tavattaessa EU-27 brexit -kokoonpanossa) ja euroryhmän kokoukset tulisi virallistaa, myös soveltamalla niihin asetusta N:o 1049/2001 asiakirjojen sisäisen saatavuuden osalta.

Vastauksessaan komissio selitti, että avoimuuden vahvistaminen kuuluu sen ensisijaisiin prioriteetteihin, kuten on osoitettu käytännössä useilla aloitteilla ja toimilla, joita on tehty lainsäädäntöprosessin valmisteluvaiheen avaamiseksi ja muuttamiseksi avoimemmaksi. Se kannusti pyrkimyksiä, jotka johtavat lainsäädäntöprosessin muuttumiseen avoimemmaksi, ja antoi tukensa kaikille toimenpiteille, joista lainsäätäjät voivat tältä osin tehdä päätöksiä.

Muut vuonna 2017 saadut yhteiset oma-aloitteiset lausunnot olivat:

- kaksi Visegrad-ryhmän maiden kuuden parlamentin/kamarin allekirjoittamaa lausuntoa, jotka sisälsivät niiden Eurooppa-asioiden valiokuntien yhteisten kokousten päätelmät **kansallisten parlamenttien aseman vahvistamisesta EU:ssa, brexitistä, Euroopan tulevaisuudesta ja ruoan laatueroista.**
- yhteinen julistus **yhteisen maatalouspolitiikan** tulevaisuudesta vuoteen 2020, jonka ovat allekirjoittaneet Ranskan *Sénat*, Irlannin *Dáil*, Italian *Senato della Repubblica* ja Puolan *Senat*.

3. ALUEELLISTEN PARLAMENTTIEN ROOLI

Alueelliset parlamentit osallistuvat välillisesti komission ja kansallisten parlamenttien suhteisiin. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamista koskevan perussopimuksiin liitetyn pöytäkirjan N:o 2 mukaan kansallisten parlamenttien on tarvittaessa kuultava lainsäädäntövaltaa käyttäviä alueellisia parlamenteja, kun ne varmistavat perusteltujen lausuntojen antamista varten, että EU:n lainsäädäntöluonnokset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia³². Alueellisten

³¹ Lisätietoja:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/docs/netherlands/own_initiative/oi_transparency_of_political_decision_making_in_the_eu/oi_transparency_of_political_decision_making_in_the_eu_tweedekamer_opinion_en.pdf

³² Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan (N:o 2) 6 artikla 1 kohta.

parlamenttien jäsenet ovat myös edustettuina alueiden komiteassa, joka toteuttaa valvontatoimia toissijaisuusperiaatteen toteutumisen seurantaverkoston kautta ja verkoston online-ympäristössä, joka tukee lainsäädäntövaltaa käyttävien alueellisten parlamenttien osallistumista toissijaisuusasioiden alalla käytössä olevaan varhaisvaroitussjärjestelmään (REGPEX). Alueiden komitean toimintaa toissijaisuuden valvonnan alalla käsitellään tarkemmin vuoden 2017 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta koskevassa vuosikertomuksessa.

Vuonna 2017 REGPEX-kumppanien toimittamista yhteensä 66 lausunnosta 30 tuli alueellisilta parlamenteilta. Aktiivisimmat alueparlamentit olivat Emilia-Romagnan lainsäädäntövaltaa käyttävä edustajisto (yhdeksän lausuntoa) ja Thüringenin maapäivät (seitsemän lausuntoa). Ehdotukset, joihin tuli eniten kannanottoja alueparlamenteilta, olivat palvelupaketti (viisi) ja vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskeva ehdotus (kolme).

Perussopimuksissa ei selkeästi määrätä suorasta vuorovaikutuksesta komission ja alueellisten parlamenttien välillä, mutta monet alueelliset parlamentit, erityisesti Itävallan ja Saksan osavaltioiden parlamentit, toimittivat vuonna 2017 komissiolle lausuntoja, joissa ne ottivat kantaa toissijaisuusperiaatteeseen ja myös monien komission ehdotusten poliittisiin näkökohtiin. Komissio otti huomioon kaikki esitetyt näkökohdat ja käsitteli niitä yleensä vastauksissaan alueparlamenteille.

Vuoden 2015 Heiligendammin julkilausuman³³ seurauksena sen allekirjoittajat antoivat vuonna 2017 kaksi julkilausumaa. Kesäkuun 13. päivänä 2017 annetussa Feldkirchin julkilausumassa³⁴ Saksan ja Itävallan lainsäädäntövaltaa käyttävien parlamenttien³⁵ puhemiehet korostavat alueellisten parlamenttien tärkeää roolia unionin politiikan täytäntöönpanossa ja suhteissa unionin kansalaisiin. He sitoutuvat vahvistamaan vuoropuhelua EU:n toimielinten kanssa ja kutsuvat EU:n toimielimiä ottamaan alueelliset parlamentit paremmin mukaan keskusteluun (mukaan lukien keskustelu Euroopan tulevaisuudesta) esimerkiksi toimittamalla näille saksankielisiä asiakirjoja.

Sama ryhmä antoi Brysselissä marraskuussa 2017 järjestetyn Euroopan tulevaisuutta käsitelleen konferenssin yhteydessä Brysselin julkilausuman³⁶. Konferenssiin osallistui puheenjohtaja Junckerin kabinettipäällikkö, joka selitti komission Euroopan tulevaisuuteen, toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteeseen liittyvää työtä. Brysselin julkilausumassa korostetaan tarvetta noudattaa tiukasti toissijaisuusperiaatetta ja ehdotetaan toissijaisuusperiaatteen valvontamenettelyyn muutoksia, muun muassa sitä, että kahdeksan viikon tarkastuskautta pidennetään ja keltaisten ja oranssien korttien kynnyksarvoja lasketaan. Siinä ehdotetaan, että Euroopan tulevaisuudesta keskustellaan puhumalla abstraktien termien sijaan konkreettisista toimista, ja esitetään luettelo alueista, joissa on nähtävissä Euroopan tasolla toimimisen tarjoama selkeä lisäarvo. Julkilausumassa kehoitetaan myös vahvistamaan lainsäädäntöelinten institutionaalisia oikeuksia kansallista tasoa alemmalla tasolla (esimerkiksi vahvistamalla alueiden komitean asemaa) samoin kuin niiden vahvempaa roolia komission kuulemismenettelyissä.

³³ Saksan ja Itävallan liittovaltioiden parlamenttien ja Etelä-Tirolin maakunnan parlamentin puheenjohtajat antoivat 16. kesäkuuta 2015 yhdessä Heiligendammin julkilausuman. Siinä kehoitetaan ottamaan lainsäädäntövaltaa käyttävät alueelliset parlamentit nykyistä tiiviimmin mukaan toissijaisuusperiaatteen valvontaan ja tarkasteluun sekä pyydetään, että Euroopan komissio mainitsisi virallisissa asiakirjoissaan (esimerkiksi toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta ja suhteita kansallisiin parlamenteihin koskevissa vuosikertomuksissa) päätöslauselmat, joita lainsäädäntövaltaa käyttävät alueelliset parlamentit ovat antaneet toissijaisuusasioita koskevan varhaisvaroitussjärjestelmän puitteissa.

³⁴ <https://www.bayern.landtag.de/aktuelles/presse/pressemitteilungen/pressemitteilungen-2017/landtagspraesidentenkonferenz-verabschiedet-europapolitische-erklaerung-von-feldkirch-barbara-stamm-gesetzgebende-regionen-staerker-in-bruessel-einbinden/>

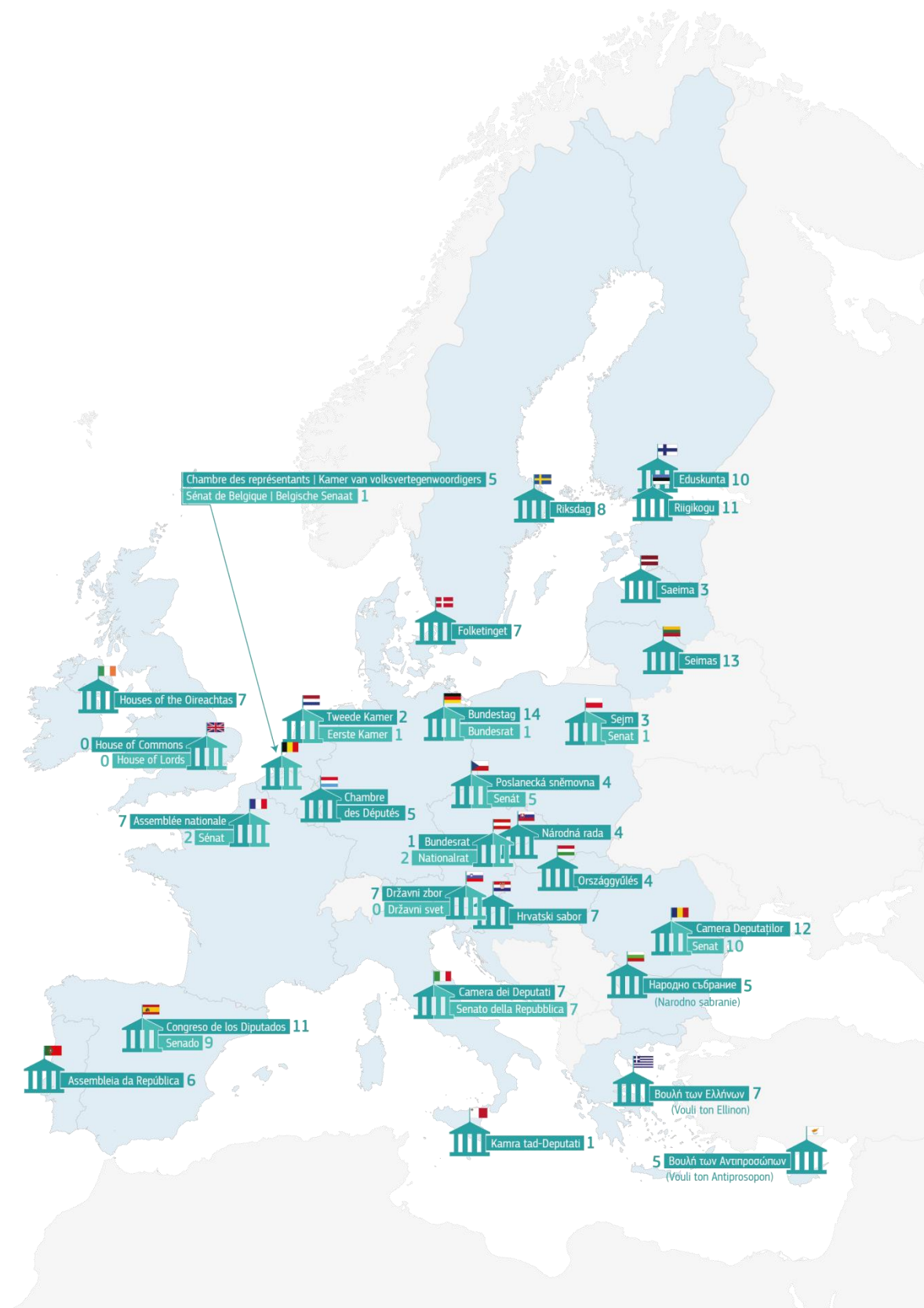
³⁵ Etelä-Tirolin maakunnan parlamentti ja Belgian saksankielisen yhteisön puheenjohtaja olivat myös mukana.

³⁶ http://www.pdg.be/PortalData/34/Resources/dokumente/diverses/Bruesseler_Erklaerung.pdf

Syyskuun 13. päivänä 2017 pitämässään unionin tilaa käsitelleessä puheessa puheenjohtaja Juncker korosti kansallisten *ja* alueellisten parlamenttien merkittävää roolia kauppasopimusten solmimisen yhteydessä painottaen, että parlamentit tulisi pitää ajan tasalla jo neuvottelujen alusta lähtien samoin kuin myös Euroopan parlamentin jäsenet.

Hän tapasi vuoden aikana myös monien alueellisten hallitusten ja parlamenttien edustajia, joista mainittakoon Baden-Württemberg, Ala-Saksi, Saksi, Thüringen (Saksa), Ylä-Itävalta, Tiroli (Itävalta), Baskimaa, Valencia (Espanja), Flanderit, Vallonian ja Brysselin federaatio (Belgia) sekä Île de France (Ranska). Muilla komission jäsenillä oli samanlaisia tapaamisia Belgian, Ranskan, Saksan, Kreikan, Italian, Itävallan ja Espanjan aluehallitusten ja -parlamenttien kanssa.

Kartta: Komission jäsenten vierailuja ja tapaamisia kansallisten parlamenttien kanssa vuonna 2017 yhteensä 215

4. KAHDENVÄLINEN YHTEYDENPITO JA VIERAILUT

Aiempien vuosien tapaan komission jäsenet vierailivat vuonna 2017 lähes kaikissa kansallisissa parlamenteissa. Puheenjohtaja Juncker, ensimmäinen varapuheenjohtaja Timmermans, varapuheenjohtajat tai komission jäsenet vierailivat monissa kamareissa useammin kuin kerran. Sen lisäksi lukuisat kansalliset parlamentit lähettivät valtuuskuntia Brysseliin tapaamaan komission jäseniä. Vuonna 2017 järjestettiin yhteensä yli 190 vierailua ja kokousta. Myös pääneuvottelija Michel Barnier, joka johtaa EU-sopimuksen 50 artiklan nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytävien neuvottelujen valmistelusta ja toteutuksesta vastaavaa komission työryhmää, tapasi monia kansallisia parlamentteja antaakseen näille tietoa neuvotteluista. Vuonna 2017 komission virkamiehet, jotka olivat enimmäkseen korkean tason virkamiehiä, osallistuivat yli 80:een kansallisten parlamenttien valiokuntien kokoukseen, joissa lainsäädäntöehdotuksia käsiteltiin teknisellä tasolla. Komission virkamiehiä kutsuttiin myös kansallisten parlamenttien Brysselissä olevien pysyvien edustajien 18 kokoukseen esittelemään keskeisiä aloitteita tai tärkeitä aiheita kuten brexit. Lisäksi jäsenvaltioiden komission edustustoissa toimivat eurooppalaisen ohjausjakson erityisasiantuntijat pitivät yhteyttä kansallisiin parlamentteihin eurooppalaiseen ohjausjaksoon liittyvissä ja muissa talousasioissa.

5. TÄRKEIMMÄT KOKOUKSET JA KONFERENSSIT

Komissio jatkoi yhteistyötään kansallisten parlamenttien kanssa vuonna 2017 osallistumalla erilaisiin tärkeisiin parlamenttien välisiin kokouksiin ja konferensseihin³⁷, muun muassa unionin asioita käsittelevien parlamentaaristen elinten konferenssiin (COSAC)³⁸, Euroopan unionin parlamenttien puhemiesten konferenssiin, eurooppalaisten parlamenttien viikkoon³⁹, parlamenttien väliseen konferenssiin vakaudesta, talouspolitiikan yhteensovittamisesta sekä hallinnasta⁴⁰, parlamenttien väliseen konferenssiin yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta ja yhteisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta (CFSP/CSDP)⁴¹.

Unionin asioita käsittelevien parlamentaaristen elinten konferenssi (COSAC)

Komissio oli edustettuna COSACin kokouksissa vuonna 2017 ja antoi kirjallisen vastauksen COSACin vuoden aikana pitämässä kahdessa täysistunnossa hyväksyttyihin päätelmiin⁴². COSACin puheenjohtajien kokouksessa, joka järjestettiin Vallettassa (Malta) 23. tammikuuta

³⁷ Ks. lisätietoja näistä kokouksista Euroopan parlamentin raportista Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien välisistä suhteista Lissabonin sopimuksen perusteella vuonna 2017: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/annual-reports.html>

³⁸ COSAC on ainoa perussopimuksissa vahvistettu parlamenttien välinen foorumi, joka mainitaan kansallisten parlamenttien asemaa Euroopan unionissa käsittelevässä pöytäkirjassa N:o 1. Se kokoontui kaksi kertaa kummassakin Euroopan unionin kiertävää puheenjohtajuutta vuonna 2017 hoitaneessa jäsenvaltiossa. Komissiolla on COSACissa tarkkailijan asema.

³⁹ Eurooppalaisten parlamenttien viikko järjestettiin Euroopan parlamentissa 30. tammikuuta ja 1. helmikuuta 2017 ja siellä puhuivat Euroopan komission eurosta ja työmarkkinavuoropuhelusta vastaava varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis sekä talous- ja rahoitusasioista, verotuksesta ja tulliasioista vastaava komissaari Pierre Moscovici. Lisätietoja: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/conferences/european-parliamentary-week.html>

⁴⁰ Tässä konferenssissa, joka järjestettiin Tallinnassa 30.–31. lokakuuta 2017, puhuivat Euroopan komission eurosta ja työmarkkinavuoropuhelusta vastaava varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis sekä budjetista ja henkilöstöstä vastaava komission jäsen Günther Oettinger. Lisätietoja: <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc55d1a225d015d1c0237bc00f5>

⁴¹ Näiden konferenssien kymmenes ja yhdestoista yhteinen kokous järjestettiin 26.–28. huhtikuuta 2017 Vallettassa ja 7.–9. syyskuuta 2017 Tallinnassa. Komission korkea edustaja/varapuheenjohtaja Federica Mogherini osallistui niihin molempiin. Lisätietoja: <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc55898c90b01589adfe78c014b> ja <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc55d0fd5e3015d12272613017c>

⁴² COSACin verkkosivustolla osoitteessa <http://www.cosac.eu/en/> on yksityiskohtaiset raportit COSACin kokouksista sekä jäljennökset COSACin päätelmistä ja komission niihin antamista vastauksista.

2017 ja jossa oli paikalla komission ensimmäinen varapuheenjohtaja, edustajat keskustelivat komission vuoden 2017 työohjelmasta ja brexitiin liittyvistä haasteista sekä siitä, miten vastata monien kansalaisten Eurooppa-hanketta koskevaan ilmeiseen luottamuksen puutteeseen.

COSACin 57. täysistunnossa toukokuussa 2017, jossa ensimmäinen varapuheenjohtaja oli samaten paikalla, jatkettiin keskustelua kansallisten parlamenttien roolista ja siitä, kuinka komission esimerkkiä noudattavien neuvoston ja parlamentin suurempi avoimuus voisi osaltaan auttaa palauttamaan kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin. Muissa keskusteluissa keskityttiin brexitin tilanteeseen yhdessä komission pääneuvottelijan kanssa sekä kestävämpään EU:n yhdenmennyyn meripolitiikkaan.

COSACin puheenjohtajien kokous Tallinnassa (Viro) 10. heinäkuuta 2017 tarjosi mahdollisuuden keskustella Viron puheenjohtajakauden prioriteeteista. Siellä keskusteltiin myös unionin mahdollisuuksista tukea startup- ja scaleup-yritysten kasvua.

COSACin 58. täysistunnossa 26.–28. marraskuuta Tallinnassa keskusteltiin monista aiheista, muun muassa Euroopan unionin tulevaisuudesta kiinnittäen erityistä huomiota brexitin seurauksiin, ja mukana oli taas komission pääneuvottelija. Istunnossa mietittiin myös, kuinka kansalliset parlamentit voisivat paremmin jakaa tietoa parhaista käytännöistään tuodakseen Euroopan unionin lähemmäs kansalaisia. Keskusteltiin digitaalisista sisämarkkinoista kiinnittäen erityistä huomiota Viron kokemuksiin maan siirtymisestä digitaaliseen talouteen ja julkishallintoon sekä muuttoliikkeen ulkoisesta ulottuvuudesta. Turvallisuusunionista vastaava komissaari Julian King kertoi unionin ajankohtaisista aloitteista tällä alalla. Lisäksi keskusteltiin kansallisten parlamenttien osallistumisesta työryhmään, joka tarkastelee toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden toteutumista ja pohtii, miten ”tehdään vähemmän mutta tehokkaammin”.

Euroopan unionin parlamenttien puhemiesten konferenssi

Euroopan unionin parlamenttien puhemiesten konferenssi⁴³ järjestettiin Bratislavassa 24.–25. huhtikuuta 2017. Konferenssin pääpuheenvuorossa varapuheenjohtaja Katainen kannusti vahvasti kansallisia parlamentteja olemaan yhteydessä kansalaisiin ja jakamaan näkemyksiään Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä valkoisesta kirjasta. Konferenssi hyväksyi Europolin yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän toiminnan lopulliset yksityiskohdat. Ryhmä, johon kuuluu jäseniä kansallisista parlamenteista ja Euroopan parlamentista ja jonka tehtävänä on varmistaa Europolin toiminnan asianmukainen demokraattinen valvonta, piti ensimmäisen kokouksensa 9. lokakuuta 2017.

6. PÄÄTELMÄT JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Komission ja kansallisten parlamenttien välisessä poliittisessa vuoropuhelussa jatkuivat vuonna 2017 vuoden 2016 suuntaukset sekä kansallisten parlamenttien esittämien lausuntojen suuren määrän että niiden ja kollegion jäsenten lukuisten kokousten osalta. Aiempien vuosien tavoin perusteltujen lausuntojen määrä (52) verrattuna annettujen lausuntojen kokonaismäärään (576) osoittaa, että kansalliset parlamentit ovat jatkuvasti kiinnostuneita tekemään yhteistyötä asioissa, jotka ylittävät komission aloitteiden toissijaisuusperiaatetta koskevat näkökohdat, ja esittämään arvokkaan panoksensa näiden aloitteiden sisällöstä. Komission vuotuisiin ohjelmiin sisältyvien aloitteiden ohella kansalliset parlamentit keskittyivät laaja-alaisiin aiheisiin, erityisesti 27-jäsenisen Euroopan unionin tulevaisuutta koskevaan pohdintaan, sekä Eurooppaa koskeviin merkittävimpiin haasteisiin, kuten turvallisuus, talousasiat ja brexitin seuraukset. Vuonna 2017 lisääntyivät myös kansallisten parlamenttien pyrkimykset esittää näkemyksensä yhteisinä

⁴³ Konferenssi järjestetään vuosittain siinä jäsenvaltiossa, joka hoiti Euroopan unionin kiertävää puheenjohtajuutta edeltävän vuoden toisella puoliskolla. Ks. vuoden 2017 kokouksen osalta <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do?id=082dbcc55898c90b01589abbb37500fa>

lausuntoina, mikä osoittaa lisääntyntä pyrkimystä koordinoida parlamenttien osallistumista komission kanssa käytävään poliittiseen vuoropuheluun.

Tammikuussa 2018 aloitti toimintansa työryhmä, joka tarkastelee toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden toteutumista ja pohtii, miten ”tehdään vähemmän mutta tehokkaammin”, ja johon osallistuvat kansallisten parlamenttien edustajat sekä alueiden komitea. Se on herättänyt kansallisissa ja alueellisissa parlamenteissa uuden innostuksen keskustella, myös COSACin puitteissa, niiden toissijaisuusperiaatteen valvontaa koskevasta roolista ja EU-asioista yleisemminkin, tavoitteena luoda vahvempi yhteys EU:n toimielinten ja kansalaisten välille. Se on myös pyrkinyt tunnistamaan toiminta-alueita, joilla päätöksenteko ja/tai täytäntöönpano voitaisiin ajan myötä delegoida kokonaan tai osittain tai palauttaa lopullisesti jäsenvaltioille tai joilla voimassaolevaa lainsäädäntöä tulisi tarkistaa tai jopa kumota se. Loppuraportissa⁴⁴, joka jätettiin puheenjohtaja Junckerille 10. heinäkuuta 2018, työryhmä teki ehdotuksia nykyisen järjestelmän parantamiseksi ottamalla kansalliset ja alueelliset parlamentit ja alueelliset ja paikalliset viranomaiset mukaan unionin lainsäädännön valmisteluun ja täytäntöönpanoon ja mainitsi parannuksia, jotka vaatisivat perussopimusten muuttamista. Ottaen huomioon 27 jäsenvaltion Euroopan unionia koskevat pohdiskelut ja skenaariot sekä vuoden 2025 tulevaisuudennäkymät komissio on reagoinut työryhmän työn tuloksiin tämän kertomuksen yhteydessä annetussa tiedonannossa⁴⁵, johon sisältyy komission näkemys Euroopan komission ja kansallisten parlamenttien välisten suhteiden tulevasta kehittämisestä vuoden 2018 loppuun mennessä.

⁴⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-doing-less-more-efficiently_1.pdf

⁴⁵ COM(2018)703.